

07.02.2014

Oulunkylän yhteiskoulu esittää kannanottonaan seuraavaa:

no.

Työryhmän ehdotuksen mukaan tuntijakouudistuksen tavoitteina on vahvistaa lukio-opiskelijoiden yleissivistystä ja valmentaa heidät jatko-opintoihin. Erityisesti malleissa A ja B on kuitenkin lisätty lukion tuntijakoon valinnaisuutta niin paljon, että se vaarantaa näiden tavoitteiden toteutumisen. Yleissivistyksen pohjana on oltava monipuolinen oppiainevalikoima ja riittävä määrä eri oppiaineiden pakollisia peruskursseja.

Valinnaisuuden lisääminen siirtäisi vastuun yleissivistyksen määrittelystä opetusviranomaisilta lukiolaisille itselleen. Lukiokoulutuksen vasta aloittaneella nuorella ei kuitenkaan ole vielä sellaisia tietoja ja taitoja, joiden turvin hän osaisi määritellä tarvitsemansa yleissivistyksen laatua tai laajuutta. Pakollisten peruskurssien puuttuessa olisi nuoren opiskelijan omalla arvostelukyvyllä sekä huoltajilta saadulla tuella aiempaa suurempi merkitys valintoja tehtäessä. Vaarana on, että valinnaisuuden lisääminen johtaa eriarvoisuuden kasvuun lukiokoulutuksessa.

Lukio-opintojen alussa opiskelijalla ei välttämättä ole realistista käsitystä omasta osaamisestaan eikä hän tunne lukion oppiaineiden luonnetta ja sisältöjä. Opiskelijan tulevaisuuden suunnitelmat usein muuttuvat. Jos valinnaisuutta lisätään tuntuvasti heti lukio-opintojen alussa, opiskelija saattaa joutua myöhemmin korjaamaan kurssivalintojaan, jolloin opinnot pitkittyvät tarpeettomasti. Peruskoulun vahvasti ohjatusta, yhteisestä opetuksesta siirtymisen lukion ja jatko-opintojen itsenäisiin opintopolkuihin tulee olla turvallinen; valinnaisuutta tulee kasvattaa asteittain.

Mallissa C on esitetty, että jokaisessa oppiaineessa on opiskeltava yksi pakollinen peruskurssi. Ennen kuin pakollisten kurssien lukumäärästä päätetään, tulisi keskustella perinpohjaisesti siitä, mitä tietoja ja taitoja laaja-alaiseen yleissivistykseen pitäisi sisällyttää eri oppiaineista. Joissakin oppiaineissa yksi pakollinen kurssi voi olla riittävä antamaan kuvan oppiaineen luonteesta ja tiedonmuodostumisperusteista, kun taas toisissa perustietojen saavuttamiseen tarvitaan useampi pakollinen kurssi.

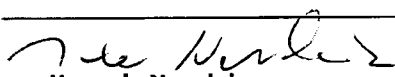
Kaikissa malleissa on esitetty karsittavaksi valtakunnallisesti tarjottavien syventävien kurssien määrää. Jos kursseja tarjotaan vähemmän, se kaventaa opiskelijoiden mahdollisuutta painottaa opintojaan ja syventyä omalta kannaltaan merkityksellisiin aineisiin. Tämä heikentää opiskelijoiden jatko-opintovalmiuksia.

Opetuksen laadun takaamiseksi on tärkeää, että kaikkia oppiaineita opettavat pätevät opettajat, joilla on asiantuntemus oppiaineen taustalla olevasta tieteenalasta. Valinnaisuuden lisääminen muuttaa oppiaineiden kokonaiskurssimääriä, eikä kaikkiin aineisiin voida taata välttämättä pätevää opettajaa. Valinnaisuuden lisääntyessä on vaikeaa ennakoida seuraavan lukuvuoden kurssitarjontaa eikä kaikkien kurssien toteutumista voida taata. Taloudellista säästöä tuskin syntyy, vaan on odotettavissa lisäkustannuksia opiskelijoiden erilaisten opintopolkujen turvaamiseksi.

Yhteiset opinnot yhdistelevät eri tieteenaloja ja aiheita kokonaisvaltaisesti. Lukio-opintojen alussa nämä kurssit saattavat jäädä kuitenkin pinnallisiksi, koska opiskelija ei vielä hallitse oppiaineiden perustietoja ja -taitoja. Teemaopinnot toteutuisivat opintojen loppuvaiheessa parhaimmin, jos ryhmän opiskelijoilla olisi riittävän yhtenevät pohjatiedot. Jos opiskelijoita on ohjattu jo alusta asti yksilöllisiin opintopolkuihin ja laajaan valinnaisuuteen, on yhtenäisiä opintoryhmiä kenties mahdoton muodostaa.

Mielestämme esitys on ristiriidassa lukiokoulutuksen tavoitteiden kanssa: ehdotetuissa malleissa pakollisten peruskurssien määrä on liian vähäinen, eikä yleissivistyksen pohjaa näin ollen muodostu. Lisäksi toinen tavoitteista, jatko-opintokelpoisuus, vaarantuu, koska valtakunnallisesti tarjottavien syventävien kurssien määrää karsitaan. Esitetyistä malleista C on paras, mutta ei vielä sellaisenaan hyväksyttävä. Ehdotamme, että tuntijakouudistus viedään uuteen käsittelyyn.

Helsingissä
6.2.2014

Hannele Nevalainen
Rehtori

OYK
Oulunkylän Yhteiskoulu

puh (09) 7206 7333

hannele.nevalainen@oulunkylanyhteiskoulu.fi

www.oulunkylanyhteiskoulu.fi

Siltavoudintie 24

00640 Helsinki